Wiecej arkuszy i odpowiedzi znajdziesz na: EDUARKUSZE.PL

Centralna Komisja Egzaminacyjna

EGZAMIN MATURALNY 2012

JĘZYK POLSKI

POZIOM PODSTAWOWY

Kryteria oceniania odpowiedzi

SIERPIEŃ 2012

CZĘŚĆ I

Odpowiedzi maturzysty mogą przybierać różną formę językową, ale ich sens musi być zgodny z tekstem. Oceniając pracę maturzysty, należy stosować wskazaną punktację.

Obszar standardów	Opis wymagań
Korzystanie z informacji	Rozumienie czytanego tekstu: *Komórka jako składnik ciała* (Opracowano na podstawie: Jan Hartman, *Komórka jako składnik ciała* www.iphils.uj.edu.pl/~j.hartman/do.php?c=publicystyka&p=komorka_jako_skladnik_ciala)

Zadanie 1. (0–2)

Korzystanie z informacji	Przetworzenie informacji, wyodrębnianie cech opisywanych zjawisk

Przykładowa odpowiedź:

a) *elektroniczne serce,* np.: komórka jako umiejscowienie marzeń człowieka; elektroniczny odpowiednik serca: uczuć i potrzeb duchowych,
b) *świat zamknięty w pudełku,* np.: komórka jako mikroświat, skumulowany dostęp do informacji o świecie, zasób wiedzy o świecie.

2 p. – za poprawne wyjaśnienie dwóch określeń
1 p. – za poprawne wyjaśnienie jednego określenia

Zadanie 2. (0–1)

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie środków stylistycznych

Poprawna odpowiedź:

B. paradoksem

1 p. – za wskazanie poprawnej odpowiedzi

Zadanie 3. (0–2)

Korzystanie z informacji	Przetworzenie informacji, wyodrębnienie cech opisywanych zjawisk

Przykładowa odpowiedź:

potrzeby: emocjonalne (serca), praktyczne, bytowe (ekonomiczne)
Są to potrzeby przeciwstawne, opozycyjne (jedne są racjonalne – drugie nieracjonalne).

1 p. –za wyliczenie
1 p. – za określenie relacji

eduarkusze.pl

Zadanie 4. (0–1)

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie rodzajów zdań

Poprawna odpowiedź:

C. zdaniem złożonym współrzędnie

1 p. – za wskazanie poprawnej odpowiedzi

Zadanie 5. (0–1)

Korzystanie z informacji	Odróżnienie słownictwa specjalistycznego od metaforycznego

Poprawna odpowiedź:

Słownictwo specjalistyczne - zachowania obsesyjne, natręctwa.
Słownictwo metaforyczne - (wrażliwe) elektroniczne serce, elektroniczne ja, świat zamknięty w pudełku.

1 p. – za poprawne sklasyfikowanie słownictwa

Zadanie 6. (0–1)

Korzystanie z informacji	Przetworzenie informacji, wyodrębnienie cech opisywanych zjawisk

Przykładowa odpowiedź:

Ludzie często biorą do ręki telefon komórkowy i robią to bez potrzeby, nawet nieświadomie, stale, ciągle, nerwowo, uporczywie, bezwiednie.

1 p. – za poprawne wyjaśnienie sposobu dotykania

Zadanie 7. (0–1)

Korzystanie z informacji	Przetworzenie informacji, wyodrębnienie cech opisywanych zjawisk

Przykładowa odpowiedź:

Terapeutycznie korzystny wpływ telefonu komórkowego, np.:

- wiąże się z nawiązywaniem i podtrzymywaniem kontaktów międzyludzkich, zaspokajaniem potrzeb emocjonalnych,
- komórka pozwala wyrażać uczucia i namiętności.

1 p. – za poprawne wyjaśnienie terapeutycznego wpływu telefonu komórkowego

eduarkusze.pl

Zadanie 8. (0–2)

Korzystanie z informacji	Przetworzenie informacji, wyodrębnienie cech opisywanych zjawisk

Przykładowa odpowiedź:

Droga rozwoju telefonu	**Przykład przemian technologii**
Telefon stanie się częścią nas samych	np.: wszczepienie do ciała człowieka części telefonu (np. chip) lub: telefon stanie się paraorganem dzięki zmianie materiału (utrata sztywności i elastyczność)
Telefon będzie coraz bardziej interaktywnym urządzeniem	np. zdolność do jednoczesnego odbierania informacji i reagowania na nią lub: oddziaływanie na wszystkie zmysły

2 p. – za podanie przykładów dwóch dróg rozwoju
1 p. – za podanie jednego przykładu

Zadanie 9. (0–1)

Korzystanie z informacji	Przetworzenie informacji, wyodrębnienie cech opisywanych zjawisk

Poprawna odpowiedź:
Wielofunkcyjność.

1 p. – za poprawne wskazanie cechy lub uznajemy*: skupia w sobie wiele urządzeń*

Zadanie 10. (0–1)

Korzystanie z informacji	Odczytanie sensu autorskiej argumentacji dotyczącej przedstawianych zjawisk

Przykładowa odpowiedź:

Telefon komórkowy frustruje, gdy:
– nie spełnia marzeń i oczekiwań,
– nie zapewnia możliwości dyskretnego korzystania,
– jest tylko narzędziem komunikacji, a nie generatorem kontaktów,
– nie chroni przed niechcianymi reklamami, nie selekcjonuje połączeń,
– wymagamy od niego więcej, niż może nam zapewnić.

1 p. – za podanie przykładu

eduarkusze.pl

Zadanie 11. (0–2)

Korzystanie z informacji	Przetworzenie informacji, wyodrębnienie cech opisywanych zjawisk

Przykładowa odpowiedź:

- firmy będą wysyłać komunikaty do potencjalnych klientów,
– człowiek będzie decydował o tym, jakie informacje chce odbierać,
– będzie można rozpoznawać znajomych w pobliżu,
– sygnał telefoniczny będzie identyfikował ludzi,
– sygnał telefoniczny będzie inicjował kontakty,
– aparat telefoniczny będzie ustalał lokalizację.

2 p. – za poprawne określenie trzech przykładów
1 p. – za poprawne określenie dwóch przykładów

Zadanie 12. (0–1)

Korzystanie z informacji	Przetworzenie informacji, wyodrębnienie cech opisywanych zjawisk

Poprawna odpowiedź:

Psychologia.

1 p. – za poprawne wskazanie dziedziny nauki

Zadanie 13. (0–2)

Korzystanie z informacji	Odróżnienie informacji od opinii

Poprawna odpowiedź:

1. opinia
2. opinia
3. informacja
4. opinia

2 p. – za cztery poprawne wskazania
1 p. – za trzy poprawne wskazania

Zadanie 14. (0–1)

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie środków językowych (homonimia)

Przykładowa odpowiedź:

wieloznaczność słowa; gra słów; homonimia.

1 p. – za jedno poprawne określenie

Zadanie 15. (0–1)

Korzystanie z informacji	Zrozumienie głównej myśli tekstu oraz intencje autora

Poprawna odpowiedź:

C. żartobliwy

1 p. – za wskazanie poprawnej odpowiedzi

eduarkusze.pl

CZĘŚĆ II

Tworzenie informacji	Napisanie własnego tekstu w związku z tekstem literackim zamieszczonym w arkuszu

Temat 1. **Poeta i jego miejsce w świecie. Co na ten temat mówią Jan Kochanowski w *Pieśni XXIV* i Tadeusz Różewicz w wierszu *Poeta w czasie pisania*?**

I ROZWINIĘCIE TEMATU (można uzyskać maksymalnie 25 punktów)

Punktacja

1. Wstępne rozpoznanie utworów, np.: **0-2**

a. rozpoznanie autorów: poeta dawny – poeta współczesny,
b. poeta o samym sobie – 1 os. (Kochanowski); poeta o poetach – 3 os. (Różewicz)
c. liryka bezpośrednia (Kochanowski) – liryka pośrednia (Różewicz),
d. refleksje o kondycji poety.

Poeta **0-10**

2. J. Kochanowski *Pieśń XXIV* **(0-5)**

np.:

a. podwójna natura (człowiek i poeta),
b. talent (*nie leda piórem opatrzony*),
c. wyjątkowość od urodzenia (talent jako dar natury),
d. świadomość wielkości,
e. dystans do świata i ludzkich namiętności,
f. marzyciel, człowiek unoszący się ponad ziemią (motyw ikaryjski),
g. metamorfoza (poeta-ptak),
h. wybranek muz, muzom poświęcony (motyw łabędzia),
i. projektuje sobie sławę, przewiduje ją,
j. erudyta i znawca kultury antycznej.

3. Tadeusz Różewicz *Poeta w czasie pisania* **(0-5)**

np.:

a. wyalienowanie, wyobcowanie,
b. zamknięcie w sobie,
c. zapatrzenie w świat wewnętrzny,
d. zwykłość, śmiertelność,
e. bezbronność,
f. zdumienie światem,
g. walka z ograniczeniami,
h. samotność,
i. nieprzystosowanie,
j. nieumiejętność odnalezienia miejsca w świecie,
k. podobieństwo do Orfeusza (*ale nie wolno mu spojrzeć za siebie),*
l. niepewność swojej wielkości.

Miejsce poety w świecie **0-8**

4. J. Kochanowski *Pieśń XXIV* **(0-4)**

np.:

a. tworzenie wielkich dzieł,
b. nieśmiertelność przez twórczość (motyw *non omnis moriar*),
c. życie w pamięci pokoleń,

eduarkusze.pl

d. międzynarodowa sława (*O mnie Moskwa i będą wiedzieć Tatarowie … Anglikowie),*
e. samotność, alienacja (*ludnemi/Miasty wzgardzę),*
f. rola poety - zapewnienie ciągłości tradycji, kultury,
g. świadomość roli własnej twórczości (konkretyzacja).

5. Tadeusz Różewicz *Poeta w czasie pisania* **(0-4)**

np.:

a. poszukiwanie odpowiedzi na najprostsze pytania (niepokój egzystencjalny),
b. próba odnalezienia porządku,
c. wyrażanie różnorodnych emocji (zdumienie, uśmiech),
d. dychotomiczna wizja świata (świat rzeczywisty – stanowi zagrożenie; świat poetycki – tajemniczy, zdumiewający),
e. zagubienie,
f. świadomość przemijania (słyszał oddech wieczności),
g. refleksja o roli poety w ogóle (uniwersalizacja).

6. Wykorzystanie kontekstów interpretacyjnych (np. historycznoliterackiego, kulturowego) **0-2**

7. Podsumowanie **0-3**

pełne: np. uogólnienie kilku różnic (np. niezwykłość – zwyczajność; talent – nieporadność; panowanie nad światem – zagubienie, nieśmiertelność – przemijanie) w spojrzeniu na kondycję poety i jego rolę w rzeczywistości; interpretacja wymowy wierszy w kontekście epok. *(3)*

częściowe: np. dostrzeżenie po jednej różnicy w obrazie poety i jego kondycji. *(2)*

próba podsumowania: np. dostrzeżenie różnicy w obrazie poety lub jego kondycji. *(1)*

Temat 2. **Analizując fragment noweli *Kamizelka*, zwróć uwagę na postawę narratora wobec przedmiotów i ludzi oraz jego rolę w budowaniu refleksji o świecie.**

ROZWINIĘCIE TEMATU (można uzyskać maksymalnie 25 punktów)

Punktacja

1. Wstępne rozpoznanie, np.: **0-1**

a. fragmenty prozy realistycznej (pozytywistycznej),
b. sceneria codziennego życia XIX w.,
c. narracja pierwszoosobowa, subiektywna,
d. kamizelka jako motyw przewodni noweli.

2. Kreacja narratora, np.: **0-7**

a. jeden z bohaterów,
b. lokator czynszowej kamienicy,
c. skłonny do refleksji,
d. obserwator zdarzeń,
e. samotny,
f. zainteresowany życiem małżeństwa,
g. dobrze sytuowany,
h. ma świadomość przemijania,
i. wykształcony (uczył się łaciny).

3. Postawa narratora wobec przedmiotów, np.: **0-6**

a. traktuje przedmioty jak osobliwości,
b. w przedmiotach dostrzega losy i uczucia ludzi,
c. kolekcjonerstwo jest sposobem zatrzymania czasu,
d. przedmioty są źródłem wspomnień,

eduarkusze.pl

e. interpretuje szczegóły wyglądu przedmiotów,
f. nie przywiązuje wagi do pieniędzy (przepłaca za przedmiot mający wartość niematerialną),
g. poprzez kamizelkę czuje więź z bohaterami,
h. zmienia stosunek do kamizelki (na początku miała dla niego wartość, następnie chce się jej pozbyć, określa jako kamizelczynę, szmat sukna).

4. Postawa narratora wobec ludzi, np.: 0-5
a. zainteresowanie,
b. życzliwość,
c. przywiązuje się do obserwowanych ludzi (odczuwa brak sąsiadów),
d. sąsiedzi żyją w jego wspomnieniach,
e. asertywny wobec handlarza/umie się targować.

5. Rola narratora w budowaniu refleksji o świecie, np.: 0-3
a. dostrzeganie w jednostkowych losach prawd uniwersalnych,
b. zadawanie pytań filozoficznych, egzystencjalnych etc.,
c. zgłębianie ludzkiej psychiki,
d. wyrażanie refleksji o świecie,
e. w zjawiskach codziennych dostrzeganie znaków transcendencji,
f. łączenie świadomości smutku świata z nadzieją.

6. Podsumowanie, np.: 0-3
pełne, np. wskazuje elementy postawy narratora wobec przedmiotów i ludzi oraz określa jego rolę w budowaniu refleksji o świecie *(3)*
częściowe, np. wskazuje istotny element postawy narratora wobec przedmiotów i ludzi lub określa jego rolę w budowaniu refleksji o świecie. *(2)*
próba podsumowania, np. wskazuje istotny element postawy narratora wobec przedmiotów lub ludzi. *(1)*

II. KOMPOZYCJA (maksymalnie 5 punktów)

Kompozycję wypracowania ocenia się wtedy, gdy przyznane zostały punkty za rozwinięcie tematu.

– podporządkowana zamysłowi funkcjonalnemu wobec tematu, spójna wewnętrznie; przejrzysta i logiczna; pełna konsekwencja w układzie graficznym; 5 p.
– uporządkowana wobec przyjętego kryterium, spójna; graficzne wyodrębnienie głównych części; 3 p.
– wskazująca na podjęcie próby porządkowania myśli, na ogół spójna. 1 p.

Uwaga: jeśli powyższe kryteria nie zostały spełnione, nie przyznaje się punktów.

III. STYL (maksymalnie 5 punktów)

– jasny, żywy, swobodny, zgodny z zastosowaną formą wypowiedzi, urozmaicona leksyka; 5 p.
– zgodny z zastosowana formą wypowiedzi, na ogół jasny, wystarczająca leksyka; 3 p.
– na ogół komunikatywny, dopuszczalne schematy językowe. 1 p.

Uwaga: jeśli powyższe kryteria nie zostały spełnione, nie przyznaje się punktów.

IV. JĘZYK (maksymalnie 12 punktów)

– język w całej pracy komunikatywny, poprawna, urozmaicona składnia, poprawne: słownictwo, frazeologia, fleksja; 12 p.
– język w całej pracy komunikatywny, poprawne: składnia, słownictwo, frazeologia i fleksja; 9 p.
– język w całej pracy komunikatywny, poprawna fleksja, w większości poprawne: składnia, słownictwo, frazeologia; 6 p.

eduarkusze.pl

– język w pracy komunikatywny mimo błędów składniowych, leksykalnych (słownictwo i frazeologia), fleksyjnych; 3 p.
– język w pracy komunikatywny mimo błędów fleksyjnych, licznych błędów składniowych, leksykalnych. 1 p.

Uwaga: jeśli powyższe kryteria nie zostały spełnione, nie przyznaje się punktów.

V. ZAPIS (maksymalnie 3 punkty)
– bezbłędna ortografia, poprawna interpunkcja (nieliczne błędy); 3 p.
– poprawna ortografia (nieliczne błędy II stopnia), na ogół poprawna interpunkcja; 2 p.
– poprawna ortografia (nieliczne błędy różnego stopnia), interpunkcja niezakłócająca komunikacji (mimo różnych błędów). 1 p.

Uwaga: jeśli powyższe kryteria nie zostały spełnione, nie przyznaje się punktów.

VI. SZCZEGÓLNE WALORY PRACY 0–4 p.

eduarkusze.pl